

Handläggare:

Ekonomisk prognos: L Nevbrant 508 04 038

Prestationsuppgifter: A Ödmark 508 05 178

Dnr 100 - 300 - 2009

Sammanträde 16 juni 2009

Till

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Månadsrapport maj 2009

- ekonomi och verksamhet

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lägga rapporten till handlingarna

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Vid stadsdelsnämndens sammanträden i mars, april, juni, augusti, oktober och november lämnar förvaltningen *månadsrapporter*, som utgör förvaltningens fort-löpande rapportering till nämnden om ekonomi och prestationsutveckling. Två gånger under året (maj och september) lämnas genom *tertialrapporter* utförlig uppföljningsrapport till kommunstyrelsen.

Dessutom rapporterar förvaltningen varje månad prognostiserade avvikelser till stadsledningskontoret.

Enligt föreliggande rapport redovisas ett förväntat underskott på 0,5 mnkr. Den ekonomiska prognosen baseras på bokförda värden under januari-maj 2009 samt prognostiserade värden för resterande del av året. Åtgärder som vidtas för budget-hållning bedöms kunna förbättra utfallet.

-
- Bilagor:
1. Ekonomisk prognos per 11 juni 2009
 2. Prestationer och nyckeltal per 11 juni 2009
 3. Kvartalsrapport 1, 2009 till Länsstyrelsen

Kommentarer till månadsrapport maj 2009

Ekonomisk prognos 2009

I föreliggande prognos redovisas förväntat underskott om 0,5 mnkr, vilket är en förbättring mot föregående månad med 7,7 mnkr. Detta beror till stor del på en reglering av budgeten för ekonomiskt bistånd med 5,0 mnkr. Prognosen baseras på bokförda belopp under januari-maj samt beräknade belopp för återstående del av året.

De underskott som redovisas är före planerade åtgärder och efter beräknade (men ännu ej beslutade) budgetjusteringar. Endast effekter av redan genomförda åtgärder är beaktade i prognosen. Arbete med att initiera och genomföra åtgärder för att nå en budget i balans pågår.

Förskoleverksamhet

Bilaga 1 (sid 2 och 8) samt Bilaga 2 (sid 2)

Inom förskoleverksamheten prognostiseras överskott om 18,2 mnkr. Vid avläsningen per 31 mars utvisade ett större barnantal och annan fördelning mellan åldrar än budgeterat vilket ger en större budget.

I årets prognos beräknas genomsnittligt antal barn i stadsdelsnämndens förskolor till 2 338 barn mot 2 246 i budget (2 204 föregående år). Slutlig medelstillsättning baserat på antal barn görs utifrån två avläsningstillfällen, mars och september. I prognosen beräknas genomsnittligt antal barn i familjedaghem till 129 mot 125 i budget (122 föregående år).

Pengsystem tillämpas vilket innebär att varje förskola ersättning per barn enligt följande:

Ålder	Peng år 2008	Peng år 2009	Ökning
1-3 år	81 000	98 793	22%
4-5 år	81 000	82 934	2%

Vissa kostnader, som tidigare finansierats av förvaltningen (bl.a. förskolechefernas löner) betalas nu av enheterna, varför den faktiska resursförstärkningen uppgår till ca 6 %. Även medelstillsättning avsedd för insatser för barn i behov av särskilt stöd har räknats upp i förhållande till föregående år. Genomsnittlig kostnad per barn beräknas till ca 106 tkr (100 tkr år 2008). Att det trots detta beräknas överskott om 18,2 mnkr inom förskoleverksamheten beror bl.a. på att lokalkostnaderna är relativt låga inom Hässelby-Vällingby. En analys visar att nettokostnaden för lokaler är i genomsnitt ca 21 tkr per barn för staden (exkl Hässelby-Vällingby) jämfört med ca 16 tkr per barn för Hässelby-Vällingby. Om lokalkostnaderna i Hässelby-Vällingby vore som genomsnittet i övriga staden skulle förskoleverksamheten belastas med dryga 10 mnkr högre lokalkostnader.

Överskottet inom förskoleverksamheten balanserar underskott som beräknas uppkomma inom andra delar av nämndens ansvarsområde.

Äldreomsorg

Bilaga 1 (sid 3 och 8) samt Bilaga 2 (sid 3-4)

Äldreomsorgen beräknar överskott på 2,0 mnkr. Prognosen inkluderar ett kostnad- och effektiviseringsåtagande på 2,0 mnkr, 0,4% av total nettobudget. För *myndighetssektionen* (beställarsidan) och övergripande administration redovisas ett överskott på 7,7mnkr som bl.a. hänförs till att intäkterna ökar med 4,0 mnkr och att 2,0 mnkr av avsatta medel för övertalighet inte har behövts användas. Äldreomsorgen har i dagsläget ingen övertalighet.

Nälsta servicehus har avvecklats fr.o.m. februari och stadsdelsnämnden får ersättning för tomgångshyror med 0,8 mnkr för tiden till 15 maj då kontraktet löper ut. 15 anställda från Nälsta har beretts plats inom ordinarie verksamhet. *Råcksta vård- och omsorgsboende* gick över till privat entreprenör under år 2008. 13 anställda valde att kvarstå i kommunen, sex av dessa förhandlades övertaliga och har valt frivilliglösningen enligt stadens avtal för övertalighet.

Hässelgårdens vård- och omsorgsboende har ett beräknat underskott om 3,0 mnkr samt ingående negativ resultatfond om 0,7 mnkr. Enheten kommer att avvecklas som resultatenhet. Hässelgården arbetar med förändringar av schema, administration och nattbemanning. Nivåersättningarna har gett mindre intäkter än vad enheten tidigare hade i stadsdelen, detta tillsammans med att det har varit en del tomplatser har gett stora konsekvenser på budgeten.

Hemtjänsten i egen regi kvarstår på ett underskott på 4,0 mnkr. En organisatorisk förändring har genomförts och en enhet har avvecklats och ärendena fördelats på de andra enheterna. Tre av enheterna beräknas att ha en budget i balans under året. De två enheterna som kvarstår med underskott är Seniorboendet och Hässelby strands hemtjänst. Samtliga ärenden och personalplanering har gått igenom och på båda enheterna utför de mycket mer timmar till pensionärerna än vad de fått biståndsbeslut på. Varje ärende ska gås igenom med respektive handläggare.

Behovet av sjukhems platser minskar med motsvarande ökning avseende gruppboende. För att svara mot detta omvandlas sjukhemsplatser på Råcksta vård- och omsorgsboende till gruppboendeplatser. Råcksta har de fysiska möjligheterna då varje enhet består av nio boende rum.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Bilaga 1 (sid 4) samt Bilaga 2 (sid 5-6)

Inom omsorgen om funktionshindrade prognostiseras underskott om 7,5 mnkr. Det är en förbättring med 1,0 mnkr mot den bedömning som gjordes föregående månad. Den förbättrade prognosen beror på att förvaltningen har fått budgetförstärkning med hänsyn till prestationsökningar, enligt mätning den 31 mars, lägre beräknade kostnader för övertalighet i samband med upphandlingar än tidigare prognostiserat samt att åtgärderna börjar ge resultat.

Utförarnas prognos visar på ett överskott. I prognosen är inräknad förgäveskostnad om 1,1 mnkr avseende om- och tillbyggnad av Nälsta gruppboende som avbryts.

I Hässelby-Vällingby finns två privata vårdgivare med tre gruppboendestäder anpassade för personer, som har diagnoserna autism eller autismliknande tillstånd. Dessa

gruppboendestäder har priser som ligger betydligt över vad resursfördelningssystemet ger som budget till stadsdelsnämnden. I och med att de personer som placeras blir folkbokförda i stadsdelsområdet ligger betalningsansvaret hos Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd. Nämndens faktiska kostnader för dessa personer år 2009 överstiger budgettilldelningen enligt resursfördelningssystemet med 5,2 mnkr. För år 2008 komprimerades nämnden för halva merkostnaden med medel som kommunstyrelsen tillsköt enligt särskild redovisning - motsvarande sker inte under 2009.

En rad verksamhetsförändringar har genomförts under år 2008 och i mars 2009 övergick fem verksamheter i privat regi och ytterligare tre övergår under april. En upphandlingsprocess med tre gruppboendestäder och två dagliga verksamheter har påbörjats och beräknas vara avslutad under året. Till följd av dessa verksamhetsförändringar prognostiseras 2,0 mnkr för övertalig personal. Förvaltningen arbetar aktivt för att minska antalet övertaliga.

Från och med 1 juli inför staden LSS-peng. Alla stadens egna verksamheter kommer automatiskt att ingå i pengsystemet. Stadens ramavtal med privata utförare upphör den sista juni och möjligheten att sluta avtal enligt valfrihetssystemet kommer inte i gång förrän under hösten. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden kommer att genomföra upphandlingar avseende boende och daglig verksamhet enligt LSS enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). Förvaltningen arbetar med att omförhandla avtal i avvaktan på upphandlingen enligt LOV samt att undvika köp av insats till högre pris än tilldelad peng.

Biståndshandläggarna fortsätter med noggrann uppföljning av alla insatser för ny bedömning om vilken insats som behövs för att uppfylla lagens krav på skälig levnadsnivå (enligt SoL) och goda levnadsvillkor (enligt LSS) samt formulera tydliga mål för beviljade insatser. Förvaltningen beräknar att detta innebär en möjlig kostnadsminskning med upp till 3 mnkr under året.

Mätt i ekonomiska termer utgörs större delen (ca 75 %) av omsorgen om funktionshindrade av sådana insatser enligt LSS, för vilka nämnden tilldelas slutlig budget i huvudsak utifrån antal prestationer (mäts vid två avläsningspunkter under året). Aktuella insatser och deras omfattning framgår nedan:

<i>Antal insatser i snitt per månad</i>	Utfall 2008	Prognos 2009
Gruppboendestäder	108	109
Barn- och ungdomsboende	18	14
Korttidsinsatser barn och ungdom	84	87
Korttidsinsatser vuxna	19	21
Daglig verksamhet	177	192
Pers ass enl LASS (20 veckotimmar)	89	91
<i>S:a LSS-verksamhet med prestationsrelaterad medeltilldelning</i>	495	514

När det gäller övriga slag av insatser enligt det s.k. fasta anslaget (bl.a. hemtjänst, avlösning, ledsagning, kontaktpersoner, sjukhem) ligger omfattningen under januari-maj på samma nivå (ca 560 insatser) som under senare delen av år 2008.

Individ- och familjeomsorg

Bilaga 1 (sid 5) samt Bilaga 2 (sid 7-9)

Individ- och familjeomsorg (utom ekonomiskt bistånd och flyktingmottagning) prognostiserar underskott om 5,3 mnkr, en förbättring mot föregående månad med netto 0,7 mnkr.

Socialpsykiatriska enheten prognostiserar underskott med 1,0 mnkr p.g.a. högre kostnader för placeringar i hem för vård och boende (HVB) än vad som budgeterats. En höjning har skett av dygnspriser på HVB inom det nya ramavtalet och nya placeringar har genomförts. Hemtjänstkostnader är fortsatt höga, där insatsen prioriterats som ett led i arbetet med att förhindra ytterligare placeringar i HVB. Efterfrågan på boende med högre grad av omvårdnad efterfrågas i större utsträckning av landstingets psykiatri, där vårdtider inom slutenvården ska minska och psykiatrisk öppenvård i dagsläget inte har resurser att möta brukarnas behov av medicindelning och behandling i hemmet.

Planerade åtgärder är hemflyttningar av personer med placering i HVB i samband med utökning av stödboende med två platser. Insatser för att möjliggöra hemflyttning pågår kontinuerligt med motivationsarbete, planering och översyn av boendekedjan. Ytterligare platser frigörs genom utflyttning från gruppboendestäder och stödboenden till mer självständigt boende i de fall det är lämpligt.

Barn- och ungdomsenheten prognostiserar underskott om 2,9 mnkr. Vid årsskiftet har MVG projektet avslutats vilket innebär att rabatt vid placering i §12-hem har upphört. Underskottet beror också på större antal dygnet- runt placeringar än vad som budgeterats. En ökning har framförallt skett vad gäller antalet jourhemsplaceringar. Ett flertal ungdomar har placerats i jourhem i väntan på lämplig placering. I vissa fall pågår även öppenvårdsinsatser parallellt för att möjliggöra att ungdomen kan återvända till vårdnadshavaren.

Enheten har fortsatt många inkomna anmälningar. Antalet barnären den ökar och vanligaste anmälningsorsaken är våld i familjen. Det finns en omfattande familje-problematik där öppenvårdsinsatser ofta inte är tillräcklig. Det är osäkert om behovet av heldygnsplaceringar kommer att fortsätta att öka i samma takt som under 2008 och början av 2009. Ingen avmattning har skett på antalet inkomna anmälningar. Andelen anmälningar om misstanke om barnmisshandel har även fortsatt att öka. Allvaret i anmälningarna medför ibland omedelbara insatser i form av jourplaceringar.

För att åtgärda underskottet kommer man bl.a. arbeta med intensiva behandlingsinsatser för att jobba hem ungdomar som placerats utanför hemmet. Placeringarna sker ofta under helger vilket oftast är mycket kostsamt. Besparingspotentialen är svårbedömd beroende p.g.a. problematiken.

Vuxnenheten prognostiserar underskott om 1,5 mnkr. Enheten har under våren haft fler placeringar i behov av tvångsvård än tidigare år och motsvarande perioder. Detta bedöms vara av tillfällig natur och enheten utgår från att antal LVM-placeringar åter är i balans med tidigare års nivåer från och med sommaren 2009.

Ett flertal klienter med en långvarig problematik av missbruk, ofta i kombination med hemlöshet, psykiatriska och fysiska diagnoser är resurskrävande och finns placerade på stödboenden och omvårdnadsboenden. En dialog ska påbörjas med

landstingets beroendevård för att om möjligt nå överenskommelser om delade kostnader då dessa personer vanligtvis har en pågående medicinsk vårdinsats vid olika institutioner.

Kvinnofridsteamet redovisar ett underskott på ca 0,6 mnkr. En kraftig ökning av antalet ärenden kopplade till Kvinnofridsteamet kan konstateras och fler insatser i form av skyddat boende har beviljats.

Åtgärder planerade på enhetsnivå i form av att säkerställa att rätt huvudman bär kostnaden, flytta klienter till träningslägenheter samt översyn av placeringars längd, nyplaceringar och tid i skyddat boende förväntas leda till att budgetbalans uppnås.

Inom individ- och familjeomsorg utgörs ca hälften av resurserna av bistånd genom köp av platser vid hem för vård och boende (HVB), i familjehem eller i boenden. Antal dygn är det prestationsmått som används. Genom att dividera antalet dygn under ett år med 365 uttrycks prestationen i form av heltidsplatser.

Anlitade heltidsplatser inom individ- och familjeomsorgen	Bokslut 2008	Budget 2009	Jan-maj 2009	Prognos 2009
Boenden och placeringar (HVB) inom socialpsykiatri	82	82	88	88
Placeringar (HVB, LVM, familjehem) och boenden inom vuxenheten	54	47	70	60
Placeringar (HVB, LVU, familjehem) och jourhem inom barn- & ungdomsenheten	111	114	125	119

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Bilaga 1 (sid 6) samt Bilaga 2 (sid 11)

Ekonomiskt bistånd (inklusive arbetsmarknadsåtgärder) prognostiserar ett underskott om 3,7 mnkr efter en reglering av budget om 5,0 mnkr. Prognosen bygger på att ärendeantalet fortsätter att öka i samma takt som under perioden december 2008–april 2009 samt med en tillfällig topp under sommaren.

En ökning gentemot samma period förra året har skett av både antalet bidragshushåll (ca 5 %) och genomsnittligt bidrag per hushåll (ca 5 %) på motsvarande sätt som för staden som helhet.

Antalet bidragshushåll uppgår till 1003 under maj månad. Andelen bidragstagare som går till egen försörjning ligger fortfarande på låg nivå. Vägen till egen försörjning blir längre och behovet av ekonomiskt bistånd längre. Under årets första månader noteras en mindre ökning av antalet hushåll där försörjningshindret är arbetslöshet.

Flyktningmottagande

Bilaga 1 (sid 6) samt Bilaga 2 (sid 10 och 12)

Flyktningmottagningen prognostiserar underskott om 3,2 mnkr efter den minskning av budgeten som kan beräknas utifrån antal flyktingar vid avläsningen i april.

Antalet flyktinghushåll bedöms fortsätta att minska under 2009. En anställning som flyktingsekreterare hålls vakant sedan början av april. Kostnaden för introduktionsersättningen ryms inte inom den schablon som staden fördelar till stadsdelsförvaltningen. Förvaltningen undersöker ekonomiska förutsättningar för en nära samverkan med Spånga-Tenstas och Rinkeby-Kistas samordnade flyktingmottagning i Kista.

Övriga verksamheter

Förvaltningsövergripande prognostiseras ett underskott om 0,8 mnkr, delvis beroende på att budgeterad upphandling av vaktmästeri ej genomförs samt konsultkostnader p.g.a. vakanser. För fritid och kultur beräknas överskott om 1,3 mnkr.

För skötsel och underhåll av parker sker anpassning av standardnivåerna till erhållen budgetram vilken är 1,2 mnkr lägre än 2008. En godtagbar skötselnivå på angelägna objekt bedöms, trots detta, kunna uppnås genom en noggrann prioritering. Åtgärder för att öka trygghet och säkerhet i parkmiljöerna genomförs i första hand.

Resultatenheter

Stadsdelsnämnden upplöser i tertialrapport 1 Hässelgårdens äldreboende som resultatenhet. Enligt fastlagda regler upplöses en resultatenhet som har visat negativa resultat två år i rad. Resultatenheterna inom förskolan prognostiserar (före budgetåtgärder) alla, förutom tre förskolor, en budgetbalans eller överskott för året. Förskolor med underskott arbetar med åtgärder.

Investeringar

Stadsdelsnämnden har, efter ytterligare tilldelning av medel för vattenförbättrande åtgärder, en investeringsbudget på totalt 8,6 mnkr för investeringar inom verksamheten för park och miljö. Avskrivningar för ovanstående investeringar har tilldelats en budget på 1,9 mnkr. Nytt för år 2009 är att förvaltningen i år har tilldelats en investeringsbudget på 6,7 mnkr för maskiner och inventarier inom samtliga övriga verksamheter. Någon särskild budget avseende avskrivningar för maskiner och inventarier har inte tilldelats utan dessa ska belasta driften.